

HYPERICUM 12, oktober 2014

Excursieverslagen FWT-FLORON 2012

P.F. Stolwijk & O.G. Zijlstra

Handijksmeden, Vuilenhoek, 21 april 2012 (6 deelnemers)

Neottia ovata (foto OTTO ZIJLSTRA)

De kleinschalige landschapselementen in de Handijksmeden (km-hok 254-482): vochtige bosjes afgewisseld met kleine graslandpercelen, boden naast *Anemone nemorosa* (Bosanemoon), *Viola riviniana* (Bleeksporig bosviooltje), *Oxalis acetosella* (Witte klaverzuring) en *Circaea lutetiana* (Groot heksenkruid), een keur aan meer bijzondere soorten als *Primula elatior* (Slanke sleutelbloem), *Adoxa moschatellina* (Muskuskruid), *Neottia ovata* (Grote keverorchis), *Ranunculus auricomus* (Gulden boterbloem), *Lamiastrum galeobdolon* subsp. *galeobdolon* (Gele dovenetel) en *Valeriana dioica* (Kleine valeriaan). Aan zeggesoorten geen gebrek: *Carex disticha* (Tweerijige zegge), *C. elongata* (Elzenzegge), *C. ovalis* (Hazenzegge), *C. remota* (IJle zegge) en *C. vesicaria* (Blaaszegge) werden genoteerd. In totaal 140 taxa.

's Middags bezochten we de Rossumermeden (257-487), waar we ook *Primula elatior* en *Adoxa moschatellina* aantreffen naast onder meer *Cardamine amara* (Bittere veldkers) in de bosjes aan de rand van het gebied. In de graslandjes streepten we onder andere *Succisa pratensis* (Blauwe knoop), *Carex disticha*, *C. panicea* (Blauwe zegge), *C. nigra* (Zwarte zegge) en *C. acuta* (Scherpe zegge). Totaal 139 taxa.

Wegdammerhoek, 26 mei 2012 (5 deelnemers)

Dit bosrijke km-hok (238-470), ten zuiden van Goor, was als excursiedoel mede geselecteerd om zo te proberen *Pyrola minor* (Klein wintergroen), *Equisetum sylvaticum* (Bospaardenstaart) en *Hieracium murorum* (Muurhavikskruid) terug te vinden. Alle drie soorten waren hier inmiddels een flink aantal jaren gelden voor het laatst gemeld. *Pyrola minor* werd helaas niet gevonden. Van *Equisetum sylvaticum* troffen we slechts een kleine (rest)populatie aan. *Hieracium murorum* vonden we massaal over een lengte van honderd meter in de berm en op het greppeltalud aan weerszijden van de Oude Needseweg. Het gaat hier om *Hieracium*

silvularum, het algemeenste taxon van de *murorum*-groep in Twente. Het gebied doorkruisend noteerden we in de nattere delen onder meer *Carex curta* (Zompzegge), *C. elongata* (Elzenzegge) en *C. pseudocyperus* (Hoge cyperzegge), naast *Scirpus sylvaticus* (Bosbies) en *Myosoton aquaticum* (Watermuur). Verder langs paadjes *Melampyrum pratense* (Hengel), *Viola riviniana* (Bleeksporig bosviooltje), *Rumex sanguineus* (Bloedzuring) en *Hypericum humifusum* (Liggend hertshooi). Op greppeltaluds hier en daar *Blechnum spicant* (Dubbeloof) en op een plek *Osmunda regalis* (Koningsvaren). In totaal 212 taxa.)

Hieracium silvularum (foto OTTO ZIJLSTRA)

Daarle, 30 juni 2012 (3 deelnemers)

Oostwaarts vanaf het beginpunt aan de weg Daarle - Den Ham (km-hok 232-496) volgden we de noordoever van de Linderbeek. De boerenslootjes haaks hierop leverden meer op dan de beek. Langs een van de slootkanten troffen we een afwijkende *Rorippa* aan, die we in eerste instantie vanwege de oren aan de bladvoet op *Rorippa austriaca* (Oostenrijkse kers) hielden. Geheel bevredigend vonden we het niet, en besloten werd om later in het jaar nog eens te gaan kijken, hopen op vruchten. Begin augustus werden enkele planten verzameld, nu met vruchten. Deze bleken bij nadere beschouwing, net als de bloemen, in grootte en vorm intermediair tussen *Rorippa austriaca* en *Rorippa amphibia* (Gele waterkers). Ons vermoeden dat het de niet eerder in Twente aangetroffen hybride van deze soorten betrof, *Rorippa x hungarica*, werd later bevestigd door Wout Holverda. Zie ook Bijzondere vondsten 2012, pagina 6. (In totaal 209 taxa.)

Al lopend overschreden we de grens met km-hok 233-496, waar we langs een slootje talloze pollen *Carex oederi* subsp. *oedocarpa* (Geelgroene zegge) zagen, vergezeld door *Juncus acutiflorus* (Veldrus), *J. articulatus* (Zomprus) en *Carex nigra* (Zwarte zegge). In het slootje zelf *Ceratophyllum demersum* (Grof hoornblad), *Myriophyllum spicatum* (Aarvederkruid) en *Nymphoides peltata* (Watergentiaan). Aan een slootje langs de Twistweg werden we verrast door een flinke populatie *Pulicaria dysenterica* (Heelblaadjes), in de wijde omtrek niet bekend. In dit km-hok, waarvan we alleen het westelijk deel onderzochten, is verder *Silene x hampeana*, de hybride van *S. dioica* (Dagkoekoeksbloem) en *S. latifolia* (Avondkoekoeksbloem), nog vermeldenswaard. In totaal 153 taxa. Km-hok 232-496 bleek uiteindelijk goed voor 212 streepjes; leuke soorten op de terugweg langs de N751 waren in dit hok nog *Allium vineale* (Kraailook), *Lamium amplexicaule* (Hoenderbeet) en *Veronica officinalis* (Mannetjesereprijs). (In totaal 145 taxa.)

Mander Esch, 1 september 2012 (10 deelnemers)

De excursie voerde vanaf de parkeerplaats van Molen Bels (ostrand van km-hok 253-496) westwaarts richting Mander. In en langs maïsakkers noteerden we verschillende, voor dit biotoop typische grassen: de zich (plaatselijk) sterk uitbreidende *Echinochloa muricata* (Steke-lige hanenpoot) en *Panicum schinzii* (Zuid-Afrikaanse gierst) naast *Setaria verticillata* (Kransnaalbaar) en *S. viridis* (Groene naalbaar). Aan de zuidrand van de Manderheide zagen we op de kort gemaaide, schrale klootschietbaan onder meer *Danthonia decumbens* (Tand-

jesgras). Net over de grens met km-hok 253-497 langs het zandpad ook *Gnaphalium sylvaticum* (Bosdroogbloem) en in de het naastgelegen droge heideveldje *Genista anglica* (Stekelbrem) en *G. pilosa* (Kruipbrem). Teruglopend naar het beginpunt troffen we in de berm langs het fietspad in km-hok 254-496 nog de niet alledaagse *Vicia villosa* (Bonte wikke) aan. In totaal werden in km-hok 253-496 188 taxa genoteerd.

Henk Schurink, Jacques Bielen, Andries van Renssen, Dinant Meijer (foto PIETER STOLWIJK)

Deelnemers aan de excursies:

Jacques Bielen, Jaap Groot, R. Kuipers, Dinant Meijer, Andries van Renssen, Jo Schunselaar, Pieter Stolwijk, Wolfgang Waanders, Gerrit Welgraven, Harry Wolbers, Otto Zijlstra, Wytze Boersma, Gerrit Meutstege, Jan Meutstege, Nel Wind, Ruud Jonker.
